

Z A K O N

**O POTVRĐIVANJU MEĐUNARODNOG
SPORAZUMA IZMEĐU EVROPSKE UNIJE I
REPUBLIKE SRBIJE O UČEŠĆU REPUBLIKE
SRBIJE U PROGRAMU EVROPSKE UNIJE
PROGRAM DIGITALNA EVROPA ZA PERIOD 2021-
2027.**

Član 1.

Potvrđuje se Međunarodni sporazum između Evropske unije i Republike Srbije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Program Digitalna Evropa za period 2021-2027, potpisan u Briselu, 12. jula 2023. godine u originalu na srpskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Međunarodnog sporazuma između Evropske unije i Republike Srbije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Program Digitalna Evropa za period 2021-2027, u originalu na srpskom i engleskom jeziku glasi:

MEĐUNARODNI SPORAZUM**između Evropske unije i Republike Srbije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Program Digitalna Evropa za period 2021-2027.**

Evropska komisija (u daljem tekstu: „Komisija”), u ime Evropske unije,

sa jedne strane,

i

Republika Srbija (u daljem tekstu: „Srbija”),

sa druge strane,

u daljem tekstu „Strane”

IMAJUĆI U VIDU Okvirni sporazum između Evropske zajednice i Srbije o opštim principima učešća Srbije u programima Zajednice (u daljem tekstu Okvirni sporazum)¹, koji omogućava Komisiji i nadležnim organima Srbije da Memorandumom o razumevanju² utvrde posebne odredbe i uslove, uključujući i finansijski doprinos, u pogledu takvog učešća u programu, između Komisije, koja nastupa u ime Unije, i Srbije.

IMAJUĆI U VIDU da je program Evropske unije „Digitalna Evropa” uspostavljen Uredbom (EU) 2021/694 Evropskog parlamenta i Saveta³ (u daljem tekstu „Uredba (EU) 2021/694”);

IMAJUĆI U VIDU DA posebne odredbe i uslovi pridruživanja treba da budu utvrđeni međunarodnim sporazumom između Evropske unije i pridružene zemlje;

PREPOZNAJUĆI opšte principe utvrđene u Uredbi (EU) 2021/694;

IMAJUĆI U VIDU napore Evropske unije da predvodi odgovor udruživanjem snaga sa svojim međunarodnim partnerima u rešavanju globalnih izazova u skladu sa planom delovanja za ljude, planetu i prosperitet u Agendi Ujedinjenih nacija „Transformacija našeg sveta: Agenda za održivi razvoj 2030.“ ;

ISTIČUĆI da digitalna transformacija naše privrede i društva nudi ogromne mogućnosti za rast i radna mesta, da može da doprinese zelenoj tranziciji i našoj globalnoj konkurentnosti, i da može da unapredi kreativnu i kulturnu raznolikost;

NAGLAŠAVAJUĆI potrebu za pravednom digitalnom tranzicijom usredsređenom na čoveka u pogledu razvoja novih digitalnih tehnologija u privredi i društvu, uz nastojanje jačanja svoje javne podrške;

¹ Službeni list L 192, 22.7.2005, strana 29

² Ovaj međunarodni sporazum predstavlja i ima ista pravna dejstva kao Memorandum o razumevanju naveden u okviru Okvirnog sporazuma o odredbama i uslovima za učešće u programima Zajednice.

³ Uredba (EU) 2021/694 Evropskog parlamenta i Saveta od 29. aprila 2021. o uspostavljanju programa Digitalna Evropa i stavljanju van snage Odluke (EU) 2015/2240 (Tekst od značaja za Evropski ekonomski prostor) (Službeni list L 166, 11.5.2021, str. 1–34)

PREPOZNAJUĆI suštinsku omogućavajuću ulogu, za dvostruke tranzicije i digitalno rukovodstvo Unije, digitalnih infrastruktura u oblastima računarstva visokih performansi; veštačke inteligencije, Cloud-Edge računarstva i prostora podataka; i sajber bezbednosti;

PREPOZNAJUĆI potrebu za razvojem naprednih digitalnih veština za rad i optimalno korišćenje budućih digitalnih kapaciteta, kao i za predvođenjem digitalne transformacije preduzeća i javnih usluga u svim sektorima privrede;

ISTIČUĆI centralnu ulogu u implementaciji Programa Digitalna Evropa koja se pripisuje mreži evropskih čvorišta za digitalne inovacije, koja će delovati kao moderator (facilitator) za spajanje industrija, preduzeća i javnih uprava kojima su potrebna nova tehnološka rešenja, sa preduzećima, posebno start-upovima i malim i srednjim preduzećima koja imaju digitalna rešenja spremna za tržište u državama članicama i partnerskim zemljama učesnicama;

PRIZNAJUĆI da takva razvojna kretanja zahtevaju rad sa međunarodnim partnerima Unije u najvećoj transparentnosti zasnovanoj na zajedničkim ciljevima i vrednostima, uz istovremenu zaštitu bezbednosnih interesa Unije;

NASTOJEĆI da se uspostavi uzajamno povoljna saradnja u cilju jačanja i podrške razvoja pouzdanih i sigurnih digitalnih kapaciteta u Uniji u oblasti računarstva visokih performansi; veštačke inteligencije, Cloud-Edge računarstva i prostora podataka; sajber bezbednosti; naprednih digitalnih veština; i razvoju i najboljoj upotrebi digitalnih kapaciteta i interoperabilnosti, i u cilju olakšavanja prihvatanja, kao i primene i pristupačnosti digitalnih rešenja sa Stranama;

PREPOZNAJUĆI da recipročno učešće u međusobnim programima za digitalna raspoređivanja (implementaciju) treba da obezbedi obostranu korist Stranama, istovremeno obezbeđujući visok nivo zaštite osnovnih prava (uključujući i zaštitu podataka i digitalnih prava), kao i etičkih standarda, i istovremeno priznajući da Strane zadržavaju svoje pravo da ograniče ili uslove učešće u određenim akcijama na osnovu opravdanih bezbednosnih razloga;

PREPOZNAJUĆI značaj obezbeđivanja povećane otpornosti digitalnih lanaca snabdevanja i pružanja globalnih rešenja za Strane;

UZIMAJUĆI U OBZIR zajedničke ciljeve, vrednosti i snažne veze Strana u oblasti digitalnih tehnologija, i prepoznajući zajedničku želju Strana da dalje razvijaju, jačaju, stimulišu i proširuju svoje odnose i saradnju u njima;

DOGOVORILE SU SE O SLEDEĆEM:

Član 1

Delokrug udruživanja

1. Srbija će učestvovati kao pridružena država i doprineće specifičnim ciljevima: 1 (Računarstvo visokih performansi), 2 (Veštačka inteligencija), 4 (Napredne digitalne veštine) i 5 (Razvoj/primena i najbolja upotreba digitalnih kapaciteta i interoperabilnosti) programa Digitalna Evropa iz člana 3. Uredbe (EU) 2021/694,

u svojoj najnovijoj ažuriranoj verziji.

Član 2

Odrebe i uslovi učešća u Programu Digitalna Evropa

1. Srbija će učestvovati u Programu Digitalna Evropa u skladu sa uslovima utvrđenim Okvirnim sporazumom između Evropske zajednice i Republike Srbije o opštim principima učešća Srbije u programima Zajednice, i pod odredbama i uslovima utvrđenim ovim Sporazumom, pravnim aktom iz člana 1. ovog Sporazuma, kao i svim drugim pravilima koja se odnose na sprovođenje Programa Digitalna Evropa, u svojoj najnovijoj ažuriranoj verziji.
2. Osim ako nije drugačije navedeno u odredbama i uslovima navedenim u stavu 1. ovog člana, uključujući i primenu člana 12(6) Uredbe (EU) 2021/694, pravna lica osnovana u Srbiji mogu učestvovati u aktivnostima Programa Digitalna Evropa pod uslovima jednakim onima koji važe za pravna lica osnovana u Evropskoj uniji, uključujući poštovanje restriktivnih mera Evropske unije⁴.
3. Pre nego što donese odluku o tome da li pravna lica osnovana u Srbiji imaju pravo da učestvuju u aktivnosti vezanoj za bezbednost Evropske unije u skladu sa članom 12(6) Uredbe (EU) 2021/694, Komisija može da zahteva određene informacije ili garancije, kao što su:
 - a) informacije da li je pravnim licima osnovanim u Evropskoj uniji dat ili će biti odobren recipročan pristup postojećim i planiranim programima, projektima, akcijama ili aktivnostima Srbije koji su ekvivalentni predmetnoj aktivnosti Digitalna Evropa,
 - b) informacije da li Srbija ima uspostavljen nacionalni mehanizam za skrining ulaganja, kao i garancije da će organi vlasti Srbije izveštavati i konsultovati Komisiju o svim mogućim slučajevima u kojima su primenom takvog mehanizma saznali za planirano strano ulaganje u pravnog subjekta iz Srbije ili njegovo preuzimanje od strane subjekta osnovanog ili kontrolisanog izvan Srbije, koje je dobilo sredstva Digitalne Evrope u aktivnostima koje se odnose na bezbednost Evropske unije, pod uslovom da Komisija dostavi Srbiji spisak relevantnih pravnih subjekata osnovanih u Srbiji nakon potpisivanja ugovora o dodeli bespovratnih sredstava sa ovim subjektima, i
 - c) garancija da nijedan od rezultata, tehnologija, usluga i proizvoda razvijenih u okviru predmetnih aktivnosti od strane subjekata osnovanih u Srbiji neće biti predmet ograničenja njihovog izvoza u države članice EU tokom trajanja aktivnosti i četiri godine nakon njenog završetka. Srbija će deliti ažuriranu listu subjekata koji podležu nacionalnim ograničenjima izvoza na godišnjem nivou, tokom trajanja aktivnosti i četiri godine nakon njenog završetka.
4. Tamo gde uslovi poziva ograničavaju učešće u aktivnosti zbog bezbednosti Unije u skladu sa članom 12(6) Uredbe (EU) 2021/694, Komisija može zatražiti specifične informacije ili garancije od Srbije u cilju procene adekvatnosti datih

⁴ Restriktivne mere EU se donose u skladu sa Ugovorom o Evropskoj uniji ili Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije.

garancija koje pružaju relevantni subjekti, da njihovo učešće u aktivnosti neće negativno uticati na bezbednost Unije.

5. Tamo gde Evropska unija sprovodi Program Digitalna Evropa kroz primenu članova 185 i 187 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, Srbija i pravni subjekti Srbije mogu učestvovati u pravnim strukturama nastalim na osnovu tih odredbi, u skladu sa pravnim aktima Evropske unije koji su bili ili će biti usvojeni za uspostavljanje tih pravnih struktura.
6. Srbija će preduzeti sve neophodne mere, kako bi obezbedila da roba i usluge, kupljene u Srbiji ili uvezene u Srbiju, koje se delimično ili u potpunosti finansiraju u skladu sa ugovorima o dodeli bespovratnih sredstava i/ili ugovorima zaključenim za sprovođenje aktivnosti u skladu sa ovim Sporazumom, budu oslobođene carina, uvoznih dažbina i drugih fiskalnih taksi, uključujući PDV, koje(i) se primenjuju u Srbiji.
7. Predstavnici Srbije imaju pravo da učestvuju kao posmatrači u odboru iz člana 31. Uredbe (EU) 2021/694, bez prava glasa, a u vezi sa pitanjima koja se tiču Srbije. Oni neće imati pravo da učestvuju u aktivnostima u okviru specifičnih ciljeva (SC) sa kojima nisu povezani.
8. Putne troškove i troškove izdržavanja nastale od strane predstavnika i stručnjaka iz Srbije u cilju učestvovanja kao posmatrača u radu odbora iz člana 31 Uredbe 2021/694, ili na drugim sastancima u vezi sa sprovođenjem Programa Digitalna Evropa, nadoknađuje Evropska unija po istoj osnovi kao i u skladu sa procedurama koje su na snazi za predstavnike država članica Evropske unije.

Član 3

Finansijski doprinos

1. Učešće Srbije ili pravnih subjekata Srbije u Programu Digitalna Evropa podleže tome da Srbija finansijski doprinosi Programu i povezanim troškovima upravljanja, izvršenja i operativnim troškovima u okviru opšteg budžeta Evropske unije (u daljem tekstu „budžet Unije”).
2. Finansijski doprinos predstavlja zbir:
 - a) operativnog doprinosa; i
 - b) naknade za učešće.
3. Finansijski doprinos je u obliku godišnje uplate u jednoj rati i dospeće je najkasnije u julu.
4. Operativni doprinos pokriva operativne troškove i izdatke za podršku Programa i predstavlja dodatak aproprijacijama za obaveze i za plaćanja za iznose koji su uneti u budžet Unije koji bude konačno usvojen za Program Digitalna Evropa.
5. Operativni doprinos zasniva se na ključu za plaćanje doprinosa koji je definisan kao odnos bruto domaćeg proizvoda (BDP) Srbije po tržišnim cenama prema BDP-u Evropske unije po tržišnim cenama. BDP po tržišnim cenama koji će biti primenjeni određuju posebne službe Komisije na osnovu najnovijih statističkih

podataka dostupnih za proračun budžeta u godini koja prethodi godini u kojoj dospeva godišnja uplata.

Prilagođavanja/korekcije ovog ključa doprinosa su navedena u Prilogu I.

6. Operativni doprinos izračunava se primenom ključa za plaćanje doprinosa, usklađenog prema početnim aproprijacijama za obaveze unetim u budžet Unije koji je konačno usvojen za važeću godinu za finansiranje Programa Digitalna Evropa.
7. Naknada za učešće iznosiće 4% godišnjeg operativnog doprinosa izračunatog u skladu sa stavovima 5. i 6. ovog člana i postepeno će se uvoditi kako je navedeno u Prilogu I. Naknada za učešće ne podleže retroaktivnom prilagođavanju ili korekcijama.
8. Evropska unija će Srbiji pružiti informacije u vezi sa njenim finansijskim učešćem koje su sadržane u podacima o budžetu, računovodstvu, učinku i evaluaciji koje se dostavljaju budžetskim organima Evropske unije i organima za izvršenje budžeta u vezi sa Programom Digitalna Evropa. Te informacije dostavljaju se imajući u obzir pravila Evropske unije i Srbije o poverljivosti i zaštiti podataka, i ne dovodeći u pitanje informacije koje Srbija ima pravo da dobije u okviru Priloga III.
9. Svi doprinosi Srbije ili uplate iz Evropske unije, kao i obračun iznosa koji dospevaju ili će biti primljeni, biće izraženi u evrima.

Član 4 **Reciprocitet**

1. Pravni subjekti osnovani u Evropskoj uniji mogu da učestvuju u programima, projektima i aktivnostima Srbije ekvivalentnim Programu Digitalna Evropa, u skladu sa zakonodavstvom Srbije.
2. Otvoreni spisak ekvivalentnih programa, projekata i aktivnosti Srbije dat je u Prilogu II.
3. Finansiranje pravnih subjekata osnovanih u Evropskoj uniji od strane Srbije podleže zakonima Srbije koji regulišu rad raspoređivanja programa, projekata i aktivnosti. Tamo gde finansiranje nije obezbeđeno, pravna lica osnovana u Evropskoj uniji mogu da učestvuju sopstvenim sredstvima.

Član 5 **Praćenje/monitoring, evaluacija i izveštavanje**

1. Ne dovodeći u pitanje odgovornosti Komisije, Evropske kancelarije za borbu protiv prevara (OLAF) i Revizorskog suda Evropske unije u vezi sa praćenjem i evaluacijom Programa Digitalna Evropa, učešće Srbije u tom Programu biće kontinuirano praćeno na partnerskoj osnovi koja uključuje Komisiju i Srbiju.
2. Pravila koja se odnose na dobro finansijsko upravljanje, uključujući finansijsku kontrolu, povraćaj sredstava i druge mere protiv prevara u vezi sa finansiranjem Evropske unije u okviru ovog Sporazuma, utvrđena su u Prilogu III.

Član 6

Završne odredbe

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na dan kada su Strane obavestile jedna drugu o završetku svojih internih procedura neophodnih za stupanje na snagu Sporazuma.
2. Ovaj Sporazum počinje da se primenjuje od 1. januara 2023. godine. Ostaće na snazi sve dok je to neophodno za okončanje svih projekata, radnji i aktivnosti koje se finansiraju iz Programa Digitalna Evropa, kao i svih radnji neophodnih za zaštitu finansijskih interesa Evropske unije i svih finansijskih obaveza koje proizlaze iz primene ovog Sporazuma između Strana, koje treba da budu ispunjene.
3. Evropska unija i Srbija mogu privremeno da primenjuju ovaj Sporazum u skladu sa svojim internim procedurama i zakonodavstvom. Privremena primena počinje na dan kada su Strane obavestile jedna drugu o završetku svojih internih procedura neophodnih za tu namenu.
4. Ukoliko Srbija obavesti Komisiju koja postupa u ime Evropske unije da neće završiti svoje interne procedure neophodne za stupanje na snagu ovog Sporazuma, ovaj Sporazum prestaje da se privremeno primenjuje na dan kada Komisija primi ovo obaveštenje, koji će predstavljati datum prestanka važenja ovog Sporazuma.
5. Evropska unija može suspendovati primenu ovog Sporazuma u slučaju neplaćanja finansijskog ili operativnog doprinosa koji dospeva od strane Srbije u skladu sa stavom 3. tačke II Priloga I.

Evropska komisija će obavestiti Srbiju o suspenziji primene ovog Sporazuma zvaničnim pismom obaveštenja koje će stupiti na snagu 15 dana nakon što Srbija primi ovo obaveštenje.

U slučaju da se primena ovog Sporazuma suspenduje, pravni subjekti osnovani u Srbiji neće imati pravo da učestvuju u postupcima dodele koji još nisu završeni kada suspenzija stupi na snagu. Postupak dodele će se smatrati završenim kada su kao rezultat tog postupka preuzete pravne obaveze.

Suspenzija ne utiče na pravne obaveze preuzete sa pravnim subjektima osnovanim u Srbiji pre stupanja na snagu suspenzije. Ovaj Sporazum će nastaviti da se primenjuje na takve pravne obaveze.

Evropska unija će bez odlaganja obavestiti Srbiju kada Evropska unija primi ceo iznos dospelog finansijskog doprinosa. Suspenzija će biti ukinuta sa trenutnim dejstvom nakon upućivanja ovog obaveštenja.

Od dana ukidanja suspenzije, pravni subjekti Srbije će ponovo biti kvalifikovani u postupcima dodele koji su pokrenuti posle ovog datuma i u postupcima dodele koji su pokrenuti pre ovog datuma, za koje nisu istekli rokovi za podnošenje prijava.

6. Svaka Strana može da raskine ovaj Sporazum u bilo kom trenutku, pisanim obaveštenjem o nameri da ga raskine. Raskid stupa na snagu tri kalendarska meseca od datuma kada pisano obaveštenje stigne do primaoca. Datum kada

raskid stupa na snagu predstavljajući datum raskida u smislu važenja za potrebe ovog Sporazuma.

7. Kada ovaj Sporazum prestane da se privremeno primenjuje u skladu sa stavom 4. ovog člana ili bude raskinut u skladu sa stavom 6. ovog člana, Strane su saglasne da:

(a) projekti, radnje i pravne obaveze koje su preuzete u vezi sa njima tokom privremene primene i/ili nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, a pre nego što ovaj Sporazum prestane da važi ili bude raskinut, biće nastavljene do njihovog završetka pod uslovima propisanim u ovom Sporazumu;

(b) godišnji finansijski doprinos za godinu N tokom koje ovaj Sporazum prestaje da se primenjuje privremeno ili je raskinut, biće plaćen u potpunosti u skladu sa članom 3.

Strane će zajedničkim pristankom rešiti sve druge posledice raskida ili prestanka privremene primene ovog Sporazuma.

8. Ovaj Sporazum se može izmeniti samo u pisanoj formi uz saglasnost obe Strane. Stupanje na snagu izmena i dopuna će se odvijati po istoj proceduri koja se primenjuje za stupanje na snagu ovog Sporazuma.

9. Prilozi ovog Sporazuma su njegov sastavni deo.

Ovaj Sporazum sačinjen je u dva originalna primerka na engleskom i srpskom jeziku, pri čemu je svaki tekst podjednako verodostojan. U slučaju odstupanja u tumačenju, tekst na engleskom jeziku ima prednost.

Sačinjeno u Briselu, ovog 12. dana JULA u godini 2023.

ZA REPUBLIKU

SRBIJU ZA EVROPSKU UNIJU

Mihailo JOVANOVIĆ

Ministar informisanja i telekomunikacija

Thierry BRETON

Komesar za unutrašnje tržište

PRILOG I: Pravila koja uređuju finansijski doprinos Srbije Programu Digitalna Evropa (2021-2027)

PRILOG II: Otvoreni spisak ekvivalentnih programa, projekata, radnji i aktivnosti Srbije

PRILOG III: Dobro finansijsko upravljanje

PRILOG I**Pravila koja uređuju finansijski doprinos Srbije Programu Digitalna Evropa (2021.-2027.)****I. Obračun finansijskog doprinosa Srbije**

1. Finansijski doprinos Srbije Programu Digitalna Evropa utvrđuje se na godišnjem nivou srazmerno iznosu koji je svake godine dostupan u budžetu Unije za izdvajanja za obaveze potrebne za upravljanje, izvršenje i funkcionisanje Programa Digitalna Evropa.
2. Naknada za učešće iz člana 3(7) ovog Sporazuma uvodiće se postepeno na sledeći način:
 - 2023: 1.5%;
 - 2024: 2 %;
 - 2025: 2,5 %;
 - 2026: 3%;
 - 2027: 4%.
3. U skladu sa članom 3(5) ovog Sporazuma, početni operativni doprinos koji Srbija treba da plati za učešće u Programu Digitalna Evropa biće izračunat za odgovarajuće finansijske godine primenom usklađenog ključa za plaćanje doprinosa.

Usklađivanje ključa za plaćanje doprinosa vrši se na sledeći način:

Усклађен кључ за плаћање доприноса

$$= \text{Кључ за плаћање доприноса} \times \text{Коефицијент}$$

Koeficijent koji se koristi za izračunavanje usklađenog ključa za plaćanje doprinosa iznosi 0, 5.

II. Uplata finansijskog doprinosa Srbije i uplata izvršenih korekcija operativnog doprinosa Srbije

1. Komisija će Srbiji, u najkraćem mogućem roku, a najkasnije prilikom objavljivanja prvog poziva za dodelu sredstava u finansijskoj godini, dostaviti sledeće podatke:
 - a. iznose (aproprijacije) odobrenih obaveza u budžetu Unije koji su konačno usvojeni za predmetnu godinu za budžetske linije koje se odnose na učešće Srbije u Programu Digitalna Evropa;
 - b. iznos naknade za učešće iz člana 3(7) ovog Sporazuma;

Na osnovu svog Nacrta budžeta, Komisija će dati projekciju podataka za narednu godinu prema tačkama (a) i (b) što je pre moguće, a najkasnije do 1. septembra finansijske godine.

2. Komisija će najkasnije u maju svake finansijske godine uputiti poziv Srbiji za uplatu sredstava koja odgovaraju njenom doprinosu prema ovom Sporazumu.

Pozivom za sredstva predviđena je uplata doprinosa Srbije najkasnije 60 dana od dana objavljivanja poziva za sredstva.

3. Srbija će platiti svoj finansijski doprinos po ovom Sporazumu u skladu sa tačkom (II) ovog Priloga. U slučaju izostanka plaćanja od strane Srbije do datuma dospeća, Komisija će poslati zvanično pismo opomene.

Svako kašnjenje u plaćanju finansijskog doprinosa dovodi do plaćanja zatezne kamate od strane Srbije na preostali iznos od dana dospeća.

Kamatna stopa za potraživanja koja nisu plaćena na dan dospeća biće stopa koju primenjuje Evropska centralna banka na svoje glavne operacije refinansiranja, kako je objavljeno u seriji C Službenog lista Evropske unije, koja je na snazi prvog kalendarskog dana u mesecu datuma dospeća, uvećan za tri i po procentna poena.

U slučaju da je kašnjenje u uplati doprinosa takvo da može značajno da ugrozi sprovođenje i upravljanje Programom Digitalna Evropa, učešće Srbije u Programu Digitalna Evropa će obustaviti Komisija nakon izostanka uplate 20 radnih dana nakon zvaničnog pisma opomene, ne dovodeći u pitanje obaveze Unije prema već zaključenim sporazumima o grantovima i/ili ugovorima koji su već zaključeni i odnose se na sprovođenje indirektnih aktivnosti za koje je Srbija izabrana.

PRILOG II**Spisak ekvivalentnih programa, projekata, radnji i aktivnosti Srbije**

Sledeći otvoreni spisak smatraće se programima, projektima, radnjama i aktivnostima Srbije ekvivalentnim Programu Digitalna Evropa:

- Javni pozivi za dodelu sredstava za programe od javnog interesa u oblasti informacionog društva (koje realizuju nevladine organizacije) (Ministarstvo informisanja i telekomunikacija);
- Program za razvoj projekata u oblasti veštačke inteligencije (Fond za nauku Republike Srbije);
- Program PRIZMA (Fond za nauku Republike Srbije);
- PREKVALIFIKACIJE ZA IT ZA ZAPOSLENE I NEZAPOSLENE (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Nacionalna služba za zapošljavanje);
- Program Katapult - Program ubrzanja namenjen startapima (Fond za inovacionu delatnost Republike Srbije);
- Program transfera tehnologije (TT Program) / (Fond za inovacionu delatnost Republike Srbije);
- Program sufinansiranja inovacija (Program matching grants) za preduzeća koja traže značajna finansijska sredstva za komercijalizaciju istraživanja i razvoja. (Fond za inovacionu delatnost Republike Srbije).

PRILOG III**Dobro finansijsko upravljanje**

Odeljak 1. Zaštita finansijskih interesa i povraćaj sredstava

Član 1**Kontrole i revizije**

1. Evropska unija ima pravo da sprovodi, u skladu sa važećim aktima jedne ili više institucija ili tela Unije i kako je predviđeno u relevantnim sporazumima i/ili ugovorima, tehničke, naučne, finansijske ili druge vrste kontrole i revizije prostorija bilo kog fizičkog lica sa prebivalištem ili bilo kog pravnog lica osnovanog u Srbiji a koje prima sredstva Evropske unije, kao i bilo koje treće lice uključeno u realizaciju sredstava Unije, sa prebivalištem ili sedištem u Srbiji. Takve kontrole i revizije mogu vršiti predstavnici institucija i tela Evropske unije, posebno Evropske komisije i Evropskog revizorskog suda, ili druga lica za to ovlašćena od strane Evropske komisije.

2. Predstavnici institucija i tela Evropske unije, posebno Evropske komisije i Evropskog revizorskog suda, i druga lica ovlašćena od strane Evropske komisije, treba da imaju odgovarajući pristup lokacijama, radovima i dokumentima (kako u elektronskom obliku, tako i u štampanoj verziji), kao i svim informacijama potrebnim za sprovođenje takvih revizija, uključujući pravo na dobijanje fizičke/elektronske kopije i izvoda iz bilo kog dokumenta ili sadržaja na bilo kom medijumu za podatake koji poseduje fizičko ili pravno lice koji su predmet revizije, ili treće lice koje je predmet revizije.

3. Srbija neće sprečavati niti na bilo koji drugi način ometati pravo ulaska u Srbiju i pristup prostorijama predstavnika i drugih lica iz stava 2. po osnovu vršenja njihovih dužnosti iz ovog člana.

4. Kontrole i revizije mogu se izvršiti i nakon suspenzije primene ovog Sporazuma u skladu sa članom 6 (5), prestanka privremene primene ili njegovog raskida, pod uslovima utvrđenim u važećim aktima jedne ili više institucija ili tela Evropske unije i kako je predviđeno u relevantnim sporazumima i/ili ugovorima u vezi sa bilo kojom zakonskom obavezom za izvršenje budžeta Evropske unije koju je preuzela Evropska unija pre datuma stupanja na snagu suspenzije primene ovog Sporazuma u skladu sa članom 6(5), prestanka privremene primene ili raskida ovog Sporazuma.

Član 2**Borba protiv nepravilnosti, prevara i drugih krivičnih dela koja utiču na finansijske interese Unije**

1. Evropska komisija i Evropska kancelarija za borbu protiv prevara (European Anti-Fraud Office / OLAF) ovlašćeni su da sprovode administrativne istrage, uključujući provere i inspekcije na licu mesta, na teritoriji Srbije. Ove istrage će se sprovoditi u skladu sa odredbama i uslovima utvrđenim važećim aktima jedne ili više institucija Unije.

2. Nadležni organi Srbije će u razumnom roku obavestiti Evropsku komisiju ili OLAF o svakoj činjenici ili sumnji koju su primetili u vezi sa nepravilnošću, prevarom ili drugom nezakonitom aktivnošću koje utiču na finansijske interese Unije.
3. Provere i inspekcije na licu mesta mogu se vršiti u prostorijama bilo kog fizičkog lica sa prebivalištem ili pravnog lica osnovanog u Srbiji a koje prima sredstva Unije, kao i bilo koje treće strane koja je uključena u realizaciju sredstava Unije, a ima prebivalište ili sedište u Srbiji.
4. Provere i inspekcije na licu mesta pripremaju i sprovode Evropska komisija ili OLAF u bliskoj saradnji sa nadležnim organom Srbije koji je odredila Vlada Srbije. Imenovani organ će u razumnom roku biti obavešten unapred o predmetu, svrsi i pravnom osnovu provera i inspekcija, kako bi mogao da pruži pomoć. U tom smislu, službena lica nadležnih organa Srbije mogu da učestvuju u proverama i inspekcijama na licu mesta.
5. Na zahtev vlasti Srbije, provere i inspekcije na licu mesta mogu se obavljati zajedno sa Evropskom komisijom ili OLAF-om.
6. Predstavnici Komisije i službenici OLAF-a imaće pristup svim informacijama i dokumentaciji, uključujući računarske podatke, o predmetnim operacijama, koje(i) su potrebne(i) za pravilno obavljanje provera i inspekcija na licu mesta. Oni će moći, posebno, da kopiraju relevantne dokumente.
7. Tamo gde se lice, subjekt ili treće lice opire proveru ili inspekciji na licu mesta, vlasti Srbije, postupajući u skladu sa nacionalnim pravilima i propisima, pomažu Evropskoj komisiji ili OLAF-u, kako bi im omogućile da ispune svoju dužnost u vršenju provera ili inspekcije na licu mesta. Ova pomoć uključuje preduzimanje odgovarajućih mera predostrožnosti u skladu sa nacionalnim zakonom, posebno u cilju zaštite dokaza.
8. Evropska komisija ili OLAF će obavestiti vlasti Srbije o rezultatima takvih provera i inspekcija. Konkretno, Evropska komisija ili OLAF će u najkraćem mogućem roku prijaviti nadležnom organu Srbije svaku činjenicu ili sumnju u vezi sa nepravilnošću koju su primetili u toku provera ili inspekcije na licu mesta.
9. Ne dovodeći u pitanje primenu krivičnog prava Srbije, Evropska komisija može izreći administrativne mere i kazne pravnim ili fizičkim licima Srbije koja učestvuju u sprovođenju programa ili aktivnosti, u skladu sa zakonodavstvom Evropske unije.
10. Za potrebe pravilnog sprovođenja ovog člana, Evropska komisija ili OLAF i nadležni organi Srbije redovno će razmenjivati informacije i, na zahtev jedne od Strana ovog Sporazuma, međusobno se konsultovati.
11. Da bi olakšala efikasnu saradnju i razmenu informacija sa OLAF-om, Srbija će odrediti kontakt tačku.

12. Informacije koje se razmenjuju između Evropske komisije ili OLAF-a i nadležnih organa Srbije odvijajuće se uz dužno poštovanje zahteva poverljivosti. Lični podaci uključeni u razmenu informacija biće zaštićeni u skladu sa važećim pravilima.

13. Organi Srbije dužni su da sarađuju sa Evropskim javnim tužilaštvom kako bi mu omogućili da ispuni svoju dužnost istrage, krivičnog gonjenja i učešća u krivičnom postupku pred sudskim organima prema učinocima i saučesnicima u krivičnim delima koja utiču na finansijske interese Evropske unije, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

Član 3

Povraćaj sredstava i izvršenje

1. Odluke koje je usvojila Evropska komisija i kojima se nameće novčana obaveza pravnim ili fizičkim licima koja nisu Države, u vezi sa bilo kojim potraživanjima koja proizilaze iz Programa Digitalna Evropa, biće sprovedene u Srbiji. Rešenju se prilaže i nalog za izvršenje, bez ikakve druge formalnosti osim provere autentičnosti rešenja od strane državnog organa koji je za ovu svrhu odredila Vlada Srbije. Vlada Srbije će obavestiti Komisiju i Sud pravde Evropske unije o svom imenovanom državnom organu. U skladu sa članom 4. ovog Priloga, Evropska komisija ima pravo da takve izvršne odluke saopšti direktno licima sa prebivalištem i pravnim licima sa sedištem u Srbiji. Izvršenje (sprovođenje zakona) će se odvijati u skladu sa zakonima i procedurama Srbije.

2. Presude i naredbe Suda pravde Evropske unije koje su donete primenom arbitražne klauzule sadržane u ugovoru ili sporazumu u vezi sa programima, aktivnostima, radnjama ili projektima Unije, sprovodiće se u Srbiji na isti način kao i odluke Evropske komisije iz stava 1.

3. Sud pravde Evropske unije ima nadležnost da preispita zakonitost odluke Komisije iz stava 1. i da obustavi njeno sprovođenje. Međutim, sudovi Srbije biće nadležni za odlučivanje po žalbama na izvršenje koje se sprovodi neregularno.

Član 4

Komunikacija i razmena informacija

Institucije i tela Evropske unije koja su uključena u sprovođenje Programa Digitalna Evropa, ili u kontrolu nad tim programom, imaju pravo da komuniciraju direktno, uključujući i putem sistema elektronske razmene, sa svakim fizičkim licem sa prebivalištem ili pravnim licem sa sedištem u Srbiji koje prima sredstva Unije, kao i sa bilo kojim trećim licem uključenim u sprovođenje fondova Unije, sa prebivalištem odnosno sedištem u Srbiji. Takva lica, subjekti i strane mogu direktno dostaviti institucijama i telima Evropske unije sve relevantne informacije i dokumentaciju koju su obavezni da dostave u skladu sa zakonodavstvom Evropske unije koje se primenjuje na program Unije, a u vezi sa ugovorima ili sporazumima zaključenih radi sprovođenja tog programa.

INTERNATIONAL AGREEMENT

between the European Union, of the one part, and the Republic of Serbia, of the other part, on the participation of the Republic of Serbia in the Union Programme Digital Europe (2021-2027)

The European Commission (hereinafter referred to as ‘the Commission’), on behalf of the European Union,

of the one part,

and

the Republic of Serbia (hereinafter referred to as ‘Serbia’),

of the other part,

hereinafter referred to as ‘the Parties’

WHEREAS the Framework Agreement between the European Community and Serbia on the General Principles for the participation of Serbia in Community Programmes (hereinafter the Framework Agreement¹), stipulates that the specific terms and conditions regarding the participation of Serbia in each programme, in particular the financial contribution payable, will be determined by agreement, in the form of a Memorandum of Understanding², between the Commission, acting on behalf of the Union, and Serbia. WHEREAS the European Union Programme Digital Europe was established by Regulation (EU) 2021/694 of the European Parliament and of the Council³ (hereinafter referred to as ‘Regulation (EU) 2021/694’);

WHEREAS the specific terms and conditions of the association should be determined by an international agreement between the European Union and the associated country;

RECOGNISING the general principles as set out in Regulation (EU) 2021/694;

CONSIDERING the European Union’s efforts to lead the response by joining forces with its international partners to address global challenges in line with the plan of action for people, planet and prosperity in the United Nations Agenda ‘Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development’, and

EMPHASISING that the digital transformation of our economy and society offers immense opportunities for growth and jobs, can contribute to the green transition and our global competitiveness, and can enhance creative and cultural diversity;

¹ OJ L 192, 22.7.2005, p. 29.

² This International Agreement constitutes and has the same legal effects as a Memorandum of Understanding stated under the Framework Agreement on terms and conditions on participation in Community programmes.

³ Regulation (EU) 2021/694 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2021 establishing the Digital Europe Programme and repealing Decision (EU) 2015/2240 (Text with EEA relevance) (OJ L 166, 11.5.2021, p. 1–34)

EMPHASISING the need for a fair and human-centred digital transition regarding the deployment of new digital technologies in the economy and society, seeking to strengthen its public support.

RECOGNISING the essential enabling role, for the twin transitions and Union's digital leadership, of digital infrastructures in the areas of High Performance Computing; Artificial Intelligence, Cloud-Edge computing and Data spaces; and Cybersecurity;

RECOGNISING the need to develop advanced digital skills to operate and optimally use the future digital capacities, as well as to lead the digital transformation of businesses and public services in all sectors of the economy;

EMPHASISING the central role in the implementation of the Digital Europe Programme attributed to the network of European Digital Innovation Hubs, that will act as facilitators to bring together industries, businesses and public administrations which are in need of new technological solutions, with businesses, in particular start-ups and SMEs, that have market-ready digital solutions in Member States and participating partner countries;

ACKNOWLEDGING that such transformative developments require working with the Union's international partners in utmost transparency based on common goals and values while protecting Union's security interests;

SEEKING to establish mutually advantageous cooperation in order to strengthen and support the deployment of trustworthy and secure digital capacities in the Union in High Performance Computing; Artificial Intelligence, Cloud-Edge computing and Data Spaces; Cybersecurity; Advanced Digital Skills; and Deployment and Best Use of Digital Capacities and Interoperability, and facilitating the uptake as well as deployment and accessibility of digital solutions with the Parties;

RECOGNISING that reciprocal participation in each other's programmes for digital deployments should provide mutual benefits to the Parties while ensuring a high level of protection of fundamental rights (including data protection and digital rights), as well as ethical standards and while acknowledging that the Parties reserve their right to limit or condition participation in certain actions on the basis of duly justified security reasons;

RECOGNISING the importance of securing increased resilience of digital supply chains and delivering global solutions for the Parties;

CONSIDERING the common goals, values and strong links of the Parties in the field of digital technologies, and recognising the common desire of the Parties to further develop, strengthen, stimulate and extend their relations and cooperation therein;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Scope of the association

1. Serbia shall participate as an associated country in and contribute to Specific Objectives (SO) 1 (High Performance Computing (HPC)), 2 (Artificial Intelligence), 4 (Advanced Digital Skills) and 5 (Deployment and Best Use of Digital Capacities and Interoperability) of the Digital Europe Programme referred to in Article 3 of Regulation (EU) 2021/694, in its most up to date version.

Article 2

Terms and conditions of participation in the Digital Europe Programme

1. Serbia shall participate in the Digital Europe Programme in accordance with the conditions laid down in the Framework Agreement and under the terms and conditions set forth in this Agreement, in the legal act referred to in Article 1 of this Agreement, as well as in any other rules pertaining to the implementation of the Digital Europe Programme, in their most up to date versions.
2. Unless otherwise provided for in the terms and conditions referred to in paragraph 1 of this Article, including in implementation of Article 12(6) of Regulation (EU) 2021/694, legal entities established in Serbia may participate in actions of the Digital Europe Programme under conditions equivalent to those applicable to legal entities established in the European Union, including respect for the European Union restrictive measures⁴.
3. Before deciding on whether legal entities established in Serbia are eligible to participate in an action related to European Union's security under Article 12(6) of Regulation (EU) 2021/694, the Commission may request specific information or assurances, such as:
 - a) information whether reciprocal access has been or will be granted to legal entities established in the European Union to existing and planned programmes, projects, actions or activities of Serbia equivalent to the Digital Europe action concerned,
 - b) information whether Serbia has in place a national investment screening mechanism. And assurances that authorities of Serbia will report on and consult the Commission on any possible cases where, in application of such a mechanism, they have become aware of planned foreign investment/takeover by an entity established or controlled from outside Serbia of a Serbian legal entity, which has received Digital Europe funding in actions related to European Union's security provided that the Commission supplies Serbia with the list of the relevant legal entities established in Serbia following the signature of grant agreements with these entities, and

⁴ The EU restrictive measures are adopted pursuant to the Treaty on the European Union or the Treaty on the Functioning of the European Union.

- c) assurances that none of the results, technologies, services, and products developed under the concerned actions by entities established in Serbia shall be subject to restrictions on their export to EU Member States during the action and for four years after the end of the action. Serbia will share an up-to-date list of subjects of national export restrictions on annual basis, during the action and for four years after the end of the action.
4. Where the call conditions restricts participation in an action due to considerations related to Union's security under Article 12(6) of Regulation (EU) 2021/694, the Commission may request specific information or assurance to Serbia in order to assess the adequacy of the guarantees provided by the relevant entities that their participation to the action would not negatively impact the Union's security.
5. Where the European Union implements the Digital Europe Programme through the application of Articles 185 and 187 of the Treaty on the Functioning of the European Union, Serbia and Serbian legal entities may participate in the legal structures created under those provisions, in conformity with the European Union legal acts that have been or will be adopted for the establishment of those legal structures.
6. Serbia shall take all necessary measures, as appropriate, to ensure that goods and services, purchased in Serbia or imported into Serbia, which are partially or entirely financed pursuant to the grant agreements and/or contracts concluded for the realisation of the activities in accordance with this Agreement, are exempted from customs duties, import duties and other fiscal charges, including the VAT, that are applicable in Serbia.
7. Representatives of Serbia shall have the right to participate as observers in the committee referred to in Article 31 of Regulation (EU) 2021/694, without voting rights and for points which concern Serbia. They will not have the right to participate in activities under Specific Objectives (SO) they are not associated to.
8. Travel costs and subsistence expenses incurred by representatives and experts of **Serbia** for the purposes of taking part as observers in the work of the committee referred to in Article 31 of Regulation 2021/694, or in other meetings related to the implementation of the Digital Europe Programme, shall be reimbursed by the European Union on the same basis as and in accordance with the procedures in force for representatives of the Member States of the European Union.

Article 3

Financial contribution

1. Participation of Serbia or Serbian legal entities in the Digital Europe Programme shall be subject to Serbia contributing financially to the Programme and the related management, execution and operation costs under the general budget of the European Union (hereinafter referred to as the 'Union budget').
2. The financial contribution shall take the form of the sum of:
 - b) an operational contribution; and
 - c) a participation fee.

3. The financial contribution shall take the form of an annual payment made in one instalment and shall be due at the latest in July.
4. The operational contribution shall cover operational and support expenditure of the Programme and be additional both in commitment and payment appropriations to the amounts entered in the Union budget definitively adopted for the Digital Europe Programme.
5. The initial operational contribution shall be based on a contribution key defined as the ratio of the Gross Domestic Product (GDP) of Serbia at market prices to the GDP of the European Union at market prices. The GDPs at market prices to be applied shall be determined by the dedicated Commission services based on the most recent statistical data available for budget calculations in the year prior to the year in which the annual payment is due.

Adjustments to this contribution key are laid down in Annex I.

6. The initial operational contribution shall be calculated applying the contribution key, as adjusted, to the commitment appropriations entered in the Union budget definitively adopted for the applicable year for financing the Digital Europe Programme,
7. The participation fee shall be 4% of the annual initial operational contribution as calculated in accordance with paragraph 5 and 6 of this Article and shall be phased in as set out in Annex I. The participation fee shall not be subject to retrospective adjustments or corrections.
8. The European Union shall provide Serbia with information in relation to its financial participation as included in the budgetary, accounting, performance and evaluation related information provided to the European Union budgetary and discharge authorities concerning the Digital Europe Programme. That information shall be provided having due regard to the European Union's and Serbia's confidentiality and data protection rules and shall be without prejudice to the information which Serbia is entitled to receive under Annex III.
9. All contributions of Serbia or payments from the European Union, and the calculation of amounts due or to be received shall be made in euro.

Article 4 **Reciprocity**

1. Legal entities established in the European Union may participate in programmes, projects, and activities of Serbia equivalent to the Digital Europe Programme, in accordance with Serbian legislation.
2. The non-exhaustive list of the equivalent programmes, projects and activities of Serbia is provided in Annex II.

3. Funding of legal entities established in the European Union by Serbia shall be subject to Serbia's legislation governing the operation of deployment programmes, projects and activities. Where funding is not provided, legal entities established in the European Union may participate with their own means.

Article 5

Monitoring, Evaluation and Reporting

1. Without prejudice to the responsibilities of the Commission, the European Anti-Fraud Office (OLAF) and the Court of Auditors of the European Union in relation to monitoring and evaluation of the Digital Europe Programme, the participation of Serbia in that Programme shall be continuously monitored on a partnership basis involving the Commission and Serbia.
2. The rules concerning sound financial management, including the financial control, recovery and other antifraud measures in relation to European Union funding under this Agreement are laid down in Annex III.

Article 6

Final provisions

1. This Agreement shall enter into force on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.
2. This Agreement shall apply from 1 January 2023. It shall remain in force for as long as is necessary for all the projects, actions and activities financed from the Digital Europe Programme, all the actions necessary to protect the financial interests of the European Union and all the financial obligations stemming from the implementation of this Agreement between the Parties to be completed.
3. The European Union and Serbia may apply this Agreement provisionally in accordance with their respective internal procedures and legislation. The provisional application shall begin on the date on which the Parties have notified each other of the completion of their internal procedures necessary for that purpose.
4. Should Serbia notify the Commission acting on behalf of the European Union that it will not complete its internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement, this Agreement shall cease to apply provisionally on the date of receipt of this notification by the Commission, which shall constitute the cessation date for the purposes of this Agreement.
5. The application of this Agreement may be suspended by the European Union in case of non-payment of the financial or operational contribution due by Serbia in accordance with paragraph 3 of point II of Annex I.

Suspension of the application of this Agreement shall be notified by the European Commission to Serbia by a formal letter of notification which shall take effect 15

days following the receipt of this notification by Serbia.

In case the application of this Agreement is suspended, legal entities established in Serbia shall not be eligible to participate in award procedures not yet completed when the suspension takes effect. An award procedure shall be considered completed when legal commitments have been entered into as a result of that procedure.

The suspension does not affect the legal commitments entered into with the legal entities established in Serbia before the suspension took effect. This Agreement shall continue to apply to such legal commitments.

The European Union shall immediately notify Serbia once the entire amount of the financial contribution due has been received by the European Union. The suspension shall be lifted with an immediate effect upon this notification.

As of the date when the suspension is lifted, legal entities of Serbia shall be again eligible in award procedures launched after this date and in award procedures launched before this date, for which the deadlines for submission of applications has not expired.

6. Either Party may terminate this Agreement at any time by a written notification informing of the intent to terminate it. The termination shall take effect three calendar months after the date on which the written notification reaches its addressee. The date on which the termination takes effect shall constitute the termination date for the purposes of this Agreement.
7. Where this Agreement ceases to apply provisionally in accordance with paragraph 4 of this Article or is terminated in accordance with paragraph 6 of this Article, the Parties agree that:
 - (a) projects, actions and in respect of which legal commitments have been entered into during the provisional application and/or after the entry into force of this Agreement, and before this Agreement ceases to apply or is terminated shall continue until their completions under the conditions laid down in this Agreement;
 - (b) the annual financial contribution of the year N during which this Agreement ceases to apply provisionally or is terminated shall be paid entirely in accordance with Article 3.

The Parties shall settle by common consent any other consequences of termination or cessation

of provisional application of this Agreement.

8. This Agreement may only be amended in writing by common consent of the Parties. The entry into force of the amendments will follow the same procedure as that applicable for the entry into force of this Agreement.
9. The Annexes to this Agreement shall form an integral part of this Agreement.

This Agreement shall be drawn up in duplicate in English and Serbian. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

Done at Brussels on 12 July 2023.

FOR THE REPUBLIC OF SERBIA

FOR THE EUROPEAN UNION

MIHAILO JOVANOVIĆ

Minister of Information and
Telecommunications

Thierry BRETON

Commissioner for Internal Market

ANNEX I: Rules governing the financial contribution of Serbia to the Digital Europe Programme (2021-2027)

ANNEX II: Non-exhaustive list of the equivalent programmes, projects and actions of Serbia

ANNEX III: Sound Financial Management

ANNEX I**Rules governing the financial contribution of Serbia to the Digital Europe Programme (2021-2027)****I. Calculation of Serbia's financial contribution**

1. The financial contribution of Serbia to the Digital Europe Programme shall be established on a yearly basis in proportion to, and in addition to, the amount available each year in the Union budget for commitment appropriations needed for the management, execution and operation of the Digital Europe Programme.
2. The participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement shall be phased in as follows:
 - 2023: 1,5%;
 - 2024: 2%;
 - 2025: 2,5%;
 - 2026: 3%;
 - 2027: 4%.
3. In accordance with Article 3(5) of this Agreement, the initial operational contribution to be paid by Serbia for its participation in the Digital Europe Programme will be calculated for the respective financial years by applying an adjustment to the contribution key.

The adjustment to the contribution key shall be:

Contribution Key Adjusted = Contribution Key × Coefficient

The coefficient used for the above calculation to adjust the contribution key shall be 0.5.

II. Payment of Serbia's financial contribution

1. The Commission shall communicate to Serbia, as soon as possible and at the latest when issuing the first call for funds of the financial year, the following information:
 - a. the amounts in commitment appropriations in the Union budget definitively adopted for the year in question for the budget lines covering participation of Serbia, in Digital Europe Programme;
 - b. the amount of the participation fee referred to in Article 3(7) of this Agreement;

On the basis of its Draft Budget, the Commission shall provide an estimate of information for the following year under points (a) and (b) as soon as possible, and, at the latest, by 1 September of the financial year.

2. The Commission shall issue, at the latest in May of each financial year, a call for funds to Serbia corresponding to its contribution under this Agreement.

The call for funds shall provide for the payment of Serbia's contribution not later than 60 days after the call for funds is issued.

3. Serbia shall pay its financial contribution under this Agreement in accordance with point (II) of this Annex. In the absence of payment by Serbia by the due date, the Commission shall send a formal letter of reminder.

Any delay in the payment of the financial contribution shall give rise to the payment of default interest by Serbia on the outstanding amount from the due date.

The interest rate for amounts receivable not paid on the due date shall be the rate applied by the European Central Bank to its principal refinancing operations, as published in the C series of the Official Journal of the European Union, in force on the first calendar day of the month in which the due date falls, increased by three and a half percentage points.

In case the delay in the payment of the contribution is such that it may significantly jeopardise the implementation and management of the Digital Europe Programme, participation of Serbia in the Digital Europe Programme will be suspended by the Commission following the absence of payment 20 working days after a formal letter of reminder, without prejudice to the Union's obligations according to grant agreements and/or contracts already concluded pertaining to the implementation of the indirect actions for which Serbia was selected.

ANNEX II**List of the equivalent programmes, projects, actions and activities of Serbia**

The following non-exhaustive list shall be regarded as Serbian programmes, projects, actions and activities equivalent to Digital Europe Programme:

- Public calls for the allocation of funds for programs of public interest in the field of information society (implemented by non-governmental organizations) (Ministry of Information and Telecommunications);
- Program for Development of Projects in the Field of Artificial Intelligence (Science Fund of the Republic of Serbia);
- Program PRISMA (Science Fund of the Republic of Serbia);
- PRE-QUALIFICATIONS FOR IT FOR EMPLOYED AND UNEMPLOYED (Ministry of Labour, Employment, Veterans and Social Affairs and National Employment Service);
- Program Katapult - Acceleration program intended for startups (Republic of Serbia Innovation Fund);
- Technology Transfer Program (TT Program) / (Republic of Serbia Innovation Fund);
- Matching Grants Program for enterprises looking for significant financial resources for the commercialization of research and development. (Republic of Serbia Innovation Fund).

ANNEX III**Sound Financial Management**

Section 1. Protection of financial interests and recovery

Article 1**Reviews and audits**

1. The European Union shall have the right to conduct, in accordance with the applicable acts of one or more Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts, technical, scientific, financial, or other types of reviews and audits on the premises of any natural person residing in or any legal entity established in Serbia and receiving European Union funding, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia. Such review and audits may be carried out by the agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, or by other persons mandated by the European Commission.

2. The agents of the institutions and bodies of the European Union, in particular of the European Commission and the European Court of Auditors, and the other persons mandated by the European Commission, shall have appropriate access to sites, works and documents (both in electronic and paper versions) and to all the information required in order to carry out such audits, including the right of obtaining a physical/electronic copy of, and extracts from, any document or the contents of any data medium held by the audited natural or legal person, or by the audited third party.

3. Serbia shall not prevent or raise any particular obstacle to the right of entrance in Serbia and to the access to the premises of the agents and other persons referred to in paragraph 2 on the grounds of the exercise of their duties referred to in this Article.

4. The reviews and audits may be carried out, also after the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 6(5), the cessation of provisional application or its termination, on the terms laid down in the applicable acts of one or more European Union institutions or bodies and as provided in relevant agreements and/or contracts in relation to any legal commitment implementing the European Union budget entered into by the European Union before the date on which the suspension of application of this Agreement pursuant to its Article 6(5), the cessation of provisional application or termination of this Agreement takes effect.

Article 2**Fight against irregularities, fraud and other criminal offences
affecting the financial interests of the Union**

1. The European Commission and the European Anti-Fraud Office (OLAF) shall be authorised to carry out administrative investigations, including on-the-spot checks and inspections, on the territory of Serbia. These investigations shall be carried out in

accordance with the terms and conditions established by applicable acts of one or more Union institutions.

2. The competent Serbian authorities shall inform the European Commission or OLAF within reasonable time of any fact or suspicion which has come to their notice relating to an irregularity, fraud or other illegal activity affecting the financial interests of the Union.

3. On-the-spot checks and inspections may be carried out on the premises of any natural person residing in or legal entity established in Serbia and receiving Union funds, as well as of any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia.

4. On-the-spot checks and inspections shall be prepared and conducted by the European Commission or OLAF in close collaboration with the competent Serbian authority designated by the Serbian government. The designated authority shall be notified a reasonable time in advance of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that it can provide assistance. To that end, the officials of the competent Serbian authorities may participate in the on-the-spot checks and inspections.

5. Upon request by Serbian authorities, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly with the European Commission or OLAF.

6. Commission agents and OLAF staff shall have access to all the information and documentation, including computer data, on the operations concerned, which are required for the proper conduct of the on-the-spot checks and inspections. They may, in particular, copy relevant documents.

7. Where the person, entity or another third party resists an on-the-spot check or inspection, Serbian authorities, acting in accordance with national rules and regulations, shall assist the European Commission or OLAF, to allow them to fulfil their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection. This assistance shall include taking the appropriate precautionary measures under national law, in particular in order to safeguard evidence.

8. The European Commission or OLAF shall inform Serbian authorities of the result of such checks and inspections. In particular, the European Commission or OLAF shall report as soon as possible to the competent Serbian authority any fact or suspicion relating to an irregularity which has come to their notice in the course of the on-the-spot check or inspection.

9. Without prejudice to application of Serbian criminal law, the European Commission may impose administrative measures and penalties on legal or natural persons of Serbia participating in the implementation of a programme or activity in accordance with European Union legislation.

10. For the purposes of proper implementation of this Article, the European Commission or OLAF and Serbian competent authorities shall regularly exchange information and, at the request of one of the parties to this Agreement, consult each other.

11. In order to facilitate effective cooperation and exchange of information with OLAF, Serbia shall designate a contact point.

12. Information exchanged between the European Commission or OLAF and Serbian competent authorities shall take place having due regard to the confidentiality requirements. Personal data included in the exchange of information shall be protected in accordance with applicable rules.

13. Serbian authorities shall cooperate with the European Public Prosecutor's Office to allow it to fulfil its duty to investigate, prosecute and bring to judgment the perpetrators of, and accomplices to, criminal offences affecting the financial interests of the European Union in accordance with the applicable legislation.

Article 3 **Recovery and enforcement**

1. Decisions adopted by the European Commission imposing a pecuniary obligation on legal or natural persons other than States in relation to any claims stemming from the Digital Europe Programme shall be enforceable in Serbia. The order for enforcement shall be appended to the decision, without any other formality than a verification of the authenticity of the decision by the national authority designated for this purpose by the government of Serbia. The government of Serbia shall make known its designated national authority to the Commission and the Court of Justice of the European Union. In accordance with Article 4 of this Annex, the European Commission shall be entitled to notify such enforceable decisions directly to persons residing and legal entities established in Serbia. Enforcement shall take place in accordance with Serbian law and rules of procedure.

2. Judgments and orders of the Court of Justice of the European Union delivered in application of an arbitration clause contained in a contract or agreement in relation to Union programmes, activities, actions or projects shall be enforceable in Serbia in the same manner as European Commission decisions referred to in paragraph 1.

3. The Court of Justice of the European Union shall have jurisdiction to review the legality of the decision of the Commission referred to in paragraph 1 and to suspend its enforcement. However, the Courts of Serbia shall have jurisdiction over complaints that enforcement is being carried out in an irregular manner.

Article 4***Communication and exchange of information***

The European Union institutions and bodies involved in the implementation of Digital Europe Programme, or in controls over that programme, shall be entitled to communicate directly, including through electronic exchange systems, with any natural person residing in or legal entity established in Serbia and receiving Union funds, as well as any third party involved in the implementation of Union funds residing or established in Serbia. Such persons, entities and parties may submit directly to the European Union institutions and bodies all relevant information and documentation which they are required to submit on the basis of the European Union legislation applicable to the Union programme and of the contracts or agreements concluded to implement that programme.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Međunarodnog sporazuma između Evropske unije i Republike Srbije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Program Digitalna Evropa za period 2021-2027. sadržan je u članu 99. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojima je, između ostalog, propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, koji je stupio na snagu 1. septembra 2013. godine, Republika Srbija je dobila status države pridružene Evropskoj uniji. U januaru 2014. godine formalno su započeti pregovori o članstvu u Evropskoj uniji i Republika Srbija ima status kandidata za članstvo u EU. Poglavlje u okviru kog se pregovaraju pitanja iz oblasti informacionog društva je 10 - Informaciono društvo i mediji (Klaster 3 po revidiranoj metodologiji o pristupanju).

Pored učešća u pregovorima o pristupanju, Republika Srbija je do sada zaključila brojne međunarodne ugovore sa Evropskom unijom i njenim državama članicama. Republika Srbija je na osnovu Zakona o ratifikaciji Okvirnog sporazuma između Evropske zajednice i Srbije i Crne Gore o opštim principima učešća Srbije i Crne Gore u programima Zajednice, sa aneksom „Službeni list SCG- Međunarodni ugovori”, broj 6/2005) pozvana da učestvuje u programima Evropske unije, kao što su ERAZMUS+, Kreativna Evropa, Horizont i dr. i tokom više od decenije pravna i fizička lica ostvaruju bespovratna sredstva za realizaciju svojih aktivnosti iz ovih fondova. U tom smislu, priključivanje novom Programu EU pod nazivom Digitalna Evropa predstavlja proširenje ove dugogodišnje saradnje koja bi doprinela razvoju digitalizacije u Srbiji putem dodatnih izvora finansiranja, a i realizaciji aktivnosti u okviru pristupnih pregovora, posebno u Poglavlju 10 - Informaciono društvo i mediji.

Imajući u vidu Okvirni sporazum između Evropske zajednice i Republike Srbije o opštim principima učešća Republike Srbije u programima Zajednice (Zakon o ratifikaciji Okvirnog sporazuma između Evropske zajednice i Srbije i Crne Gore o opštim principima učešća Srbije i Crne Gore u programima Zajednice, sa aneksom, „Službeni list SCG- Međunarodni ugovori”, broj 6/2005), koji omogućava Evropskoj komisiji i nadležnim organima Republike Srbije da utvrde posebne odredbe i uslove, uključujući i finansijski doprinos, u pogledu učešća u programima EU, kao i da je program Evropske unije Digitalna Evropa uspostavljen Uredbom (EU) 2021/694 Evropskog parlamenta i Saveta, postupajući u skladu sa odredbama Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, a povodom inicijative druge Strane, usaglašen je tekst Međunarodnog sporazuma između Evropske unije i Republike Srbije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Program Digitalna Evropa za period 2021-2027 (u daljem tekstu: Sporazum).

Najvažniji aspekt Sporazuma jeste udruživanje snaga sa međunarodnim partnerima u rešavanju globalnih izazova u skladu sa planom delovanja za ljude, planetu i prosperitet, posebno ističući digitalnu transformaciju privrede i društva. Oblasti sporazuma jesu obezbeđivanje pravedne digitalne tranzicije usredsređene na pojedinca u pogledu razvoja novih digitalnih tehnologija u privredi i društvu, uz nastojanje jačanja javne podrške, prepoznavanje potrebe za razvojem naprednih digitalnih veština za rad i optimalno korišćenje budućih digitalnih kapaciteta, kao i vođstvo za digitalne transformacije preduzeća i javnih usluga u svim sektorima privrede, omogućavanje uloge za dvostruke tranzicije i digitalno rukovodstvo,

digitalnih infrastruktura u oblastima računarstva visokih performansi; veštačke inteligencije, *Cloud-Edge* računarstva i prostora podataka; i sajber bezbednosti.

Državni interes Republike Srbije za pristupanje Sporazumu između Evropske unije i Republike Srbije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Program Digitalna Evropa za period 2021-2027 je omogućavanje pravnim subjektima Republike Srbije učešća u konkursima za dodelu bespovratnih sredstava u oblastima računarstva visokih performansi, veštačke inteligencije, *Cloud-Edge* računarstva i prostora podataka. Pravna i fizička lica sa prebivalištem, odnosno sedištem u Republici Srbiji će biti u ravnopravnom položaju prema budžetu Evropske unije za predmetne oblasti koje se finansiraju iz sredstava Programa Digitalna Evropa sa organizacijama iz zemalja punopravnih članica EU, čime će se u velikoj meri poboljšati uslovi za rad i razvoj u oblasti digitalizacije u Republici Srbiji. Uložena sredstva iz budžeta će se kroz projekte vraćati u zemlju. Kako se projekti dodeljuju na kompetetivnoj osnovi, može se očekivati da, uz angažovano i koordinisano učestvovanje u programu, priliv sredstava bude veći od finansijskog doprinosa Republike Srbije u budžetu Evropske unije.

Republika Srbija će imati status pridružene zemlje Programu Digitalna Evropa i pravni subjekti Republike Srbije imaće mogućnost učešća u dodeli bespovratnih sredstava u sledećim specifičnim oblastima:

- 1) oblastima računarstva visokih performansi (supercomputing),
- 2) veštačka inteligencija,
- 3) napredne digitalne veštine,
- 4) razvoj/primena i najbolja upotreba digitalnih kapaciteta i interoperabilnosti.

Održavanjem učešća u Programu Digitalna Evropa, Republika Srbija se približava realizaciji obaveza koje čine sastavni deo pregovora o pristupanju Evropskoj uniji u okviru Poglavlja 10- Informaciono društvo i mediji.

Primena sporazuma doprineće daljem razvoju sektora informaciono-komunikacionih tehnologija u Srbiji, IT kompanija različitih veličina, a značajan je i za istraživače, naučnike i inovatore, povećanje standarda i konkurentnosti domaće privrede i IT industrije.

Odbor za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo Narodne skupštine aktom 14 Broj: 337-1188/23-1 od 26. juna 2023. godine odobrio je privremenu primenu sporazuma.

Na osnovu ovlašćenja koje mu je dala Vlada Republike Srbije ministar dr Mihailo Jovanović potpisao je Međunarodni sporazum između Evropske unije i Republike Srbije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Program Digitalna Evropa za period 2021-2027 godine.

U skladu sa navedenim, predlaže se ratifikacija Međunarodnog sporazuma između Evropske unije i Republike Srbije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Program Digitalna Evropa za period 2021-2027 godine.

III. STVARANJE FINANSIJSKIH OBAVEZA ZA REPUBLIKU SRBIJU IZVRŠAVANJEM MEĐUNARODNOG SPORAZUMA I SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje predmetnog akta u 2023. godini potrebna sredstva su u iznosu od 97.840.800,00 dinara i obezbeđena su Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2023. godinu na razdelu 38 – Ministarstvo informisanja i telekomunikacija, program 0703 – Telekomunikacije i informaciono društvo, funkcija 460 - Komunikacije, programska aktivnost 0008 – Razvoj informacionog društva, ekonomska klasifikacija 462 - Dotacije međunarodnim organizacijama.

Sredstva za realizaciju predmetnog akta u 2024, 2025. i narednim godinama utvrđenim Sporazumom biće obezbeđena u okviru limita za ministarstvo nadležno za

informaciono društvo i u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije.

IV. RAZLOZI ZA STUPANJE NA SNAGU ZAKONA PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE – MEĐUNARODNI UGOVORI”

Potrebno je da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori” imajući u vidu da stupanje na snagu ovog zakona predstavlja preduslov za početak primene Međunarodnog sporazuma između Evropske unije i Republike Srbije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Program Digitalna Evropa za period 2021-2027, odnosno ostvarenja mogućnosti da lica iz Republike Srbije mogu da konkurišu i dobijaju sredstva u okviru Programa „Digitalna Evropa” u 2023. godini.